

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

157

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *denigrerende uitspraken over studenten* (ingezonden 4 september 2015)

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 30 september 2015)

Vraag 1

Kunt u uitleggen hoe universiteiten «om zeep geholpen worden» als «studenten een College van Bestuur kiezen»? Welke voorbeelden kunt u hiervan geven?¹

Antwoord 1

Universiteiten zijn complexe organisaties waarbij een visie op onderwijs en onderzoek cruciaal is en er daarnaast ook deskundigheid op het gebied financiën, ICT, vastgoed en externe contacten wordt gevraagd. Dat vraagt om professionele bestuurders. Ik vind het belangrijk dat docenten en studenten bij de keuze van die bestuurders een grotere rol krijgen, daarom regel ik in wetsvoorstel Versterking Bestuurskracht dat zij inspraak krijgen in de profielschets en de benoeming van bestuurders. Daarnaast steun ik experimenten als die van een studentassessor. In Schotland is geëxperimenteerd met een volledig vrij verkiezingsproces, met als gevolg dat John Cleese en Edward Snowden er werden benoemd tot rector. Cleese en Snowden hebben allebei hun kwaliteiten maar die liggen niet op het vlak van universiteitsbestuur.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het behoorlijk arrogant is om te beweren dat bestuurders niet gekozen moeten worden, omdat «er gewoon heel ingewikkelde processen spelen»?

Antwoord 2

Zie vraag 1.

¹ <http://www.erasmusmagazine.nl/2015/09/02/minister-bussemaker-ik-heb-niets-aangepast-vanwege-protesten/>

Vraag 3

Waarom hecht u zoveel waarde aan benoemingen van bestuurders door de Raad van Toezicht, aangezien u blijkbaar niets moet hebben van democratische verkiezingen?

Antwoord 3

Voor een complexe organisaties als een universiteit zijn goede checks and balances van groot belang. Daarbij speelt de medezeggenschap een belangrijke rol, maar ook de Raad van Toezicht en het College van Bestuur zijn belangrijke krachten die de universiteit in evenwicht moeten houden, ieder vanuit een eigen rol. Zo ligt de primaire zeggenschap bij het college van bestuur, inspraak en kritisch mee- en tegendenken bij de medezeggenschap en het interne toezicht is belegd bij de Raad van Toezicht. Bij toezicht op het bestuur hoort ook de bevoegdheid van benoeming en ontslag van bestuurders. Zoals aangegeven moet de medezeggenschap hier wel inspraak op hebben. Dat ga ik regelen in wetsvoorstel Versterking Bestuurskracht.

Vraag 4

Hoe maakt u een eind aan het «old boys network», als u vasthoudt aan bestuurdersbenoemingen waarover studenten en docenten hooguit adviesrecht krijgen?

Antwoord 4

Bestuurders moeten worden benoemd op basis van deskundigheid en niet op basis van een «old boys network». Ook voldoende draagvlak binnen de gemeenschap is belangrijk voor een goed functionerende instelling. In het wetsvoorstel Versterking Bestuurskracht wil ik daarom regelen dat de medezeggenschap adviesrecht krijgt over het profiel op basis waarvan bestuurders worden geselecteerd, maar ook op de benoeming zelf. Dit draagt niet alleen bij aan het draagvlak, maar ook aan een open en transparante benoemingsprocedure. Universiteiten en hogescholen moeten meer dan nu het geval is samen met studenten en docenten een expliciete visie ontwikkelen op de kwaliteit van bestuur. Maar er zijn vele manieren waarop studenten en docenten betrokken kunnen worden bij bestuursbenoemingen en hierbij is maatwerk geboden. Zo wordt op UvA, vooruitlopend op dit wetsvoorstel, al geëxperimenteerd met een grotere betrokkenheid van de medezeggenschap bij de benoemingsprocedure. Ik volg de ontwikkelingen met belangstelling en zal ook de uitkomsten van de commissie die zich op de UvA gaat buigen over het democratiseringsvraagstuk meenemen in mijn gesprekken met studenten en instellingen over betrokkenheid bij benoemingen (Kamerstuk 31 288, nr. 463).

Vraag 5

Waarop is uw stelling gebaseerd «dat de protesten in een groot deel van het land helemaal geen weerklank vonden»? Verwijst u wellicht naar het «old boys network»? Zo nee, op welk onderzoek is deze bewering gebaseerd?

Antwoord 5

Dat is een feitelijke constatering. Namelijk dat de protesten zoals we die in Amsterdam bij de UvA hebben gezien, nergens anders in het land in die mate van intensiteit hebben plaatsgevonden.

Vraag 6

Hoe kunt u weten wat de actievoerders bewoog, als u niet eens op bezoek bent geweest in het Maagdenhuis?

Antwoord 6

Ik heb de bezetters en andere betrokkenen uit de academische gemeenschap van de UvA uitgenodigd op mijn departement en heb daar met een delegatie van hen gesproken. Ook heb ik de bezetters laten weten dat ik bereid was om naar het Maagdenhuis te komen om daar met hen in debat te gaan maar daar is geen uitnodiging op gevolgd. Wel ben ik op uitnodiging van de medezeggenschap van de UvA na afloop van de bezetting in debat gegaan met onder andere actievoerders in het Maagdenhuis.

Vraag 7

Meent u werkelijk dat u «niets heeft aangepast» als gevolg van de protesten? Wilt u graag herinnerd worden als een «iron lady» die doof bleef voor geluiden uit de samenleving?

Antwoord 7

Tijdens mijn rondgang langs hogescholen en universiteiten vorig jaar heb ik met vele honderden studenten en docenten gesproken. Ik heb toen goed naar hen geluisterd en hun signalen verwerkt in de Strategische Agenda van afgelopen juli. Ook buiten de ho-tour om spreek ik dagelijks mensen uit het onderwijs en daarbuiten. Als Minister ben ik verantwoordelijk voor het hele onderwijs.

Vraag 8

Op welke universiteiten in Engeland hebben «studenten bijna niets te zeggen», terwijl zij «heel tevreden zijn»? Hoe weet u dat deze studenten zo tevreden zijn?

Antwoord 8

In Engeland is er geen grote geformaliseerde overlegstructuur voor alle universiteiten vastgesteld. Het verschilt per universiteit in welke mate en op welke manier studenten mee kunnen praten. Dat betekent dat het vergroten van formele medezeggenschapsrechten wellicht niet de enige manier is om studenten te betrekken. De hoge studenttevredenheid in Engeland blijkt uit The National Student Survey, de Britse versie van de NSE. Daaruit blijkt dat de studenttevredenheid in Engeland op 86% ligt, slechts 5% is ontevreden. Opvallend is bijvoorbeeld dat de vijf best beoordeelde universiteiten allemaal instellingen met een campus zijn.

Vraag 9

Waarom bent u zo gedraaid in uw oordeel over het protest in het Maagdenhuis, aangezien u de studenten ten tijde van de actie nog gelijk gaf?²

Antwoord 9

Zie vraag 7.

Vraag 10

Bent u bereid uw denigrerende uitspraken in het interview van 2 september jl. in te trekken?

Antwoord 10

Zie vraag 7.

² <http://www.trouw.nl/tr/nl/4556/Onderwijs/article/detail/3881869/2015/03/04/Minister-Bussemaker-geeft-actievoerende-studenten-gelijk.dhtml>